

Antibiotikaprofylax vid gynekologisk kirurgi

Operatören ansvarar för om profylax ska ges och att uppgifter om överkänslighet mot antibiotika finns.

Antibiotikaprofylax ges som engångsdos före operationsstart. Om patienten kommer från gynekologavdelningen följer antibiotikaampullen för intravenös antibiotika med patienten. Tabletter ges på avdelning innan patienten körs till operationsavdelningen. Vid polikliniska och obstetriska operationer utnyttjas antibiotikaförrådet på operation.

Vid intravenös administrering ges preparaten optimalt 30 till tio minuter före ingreppet. Vid peroral administrering ges preparatet minst en timme före ingreppet.

A. Indikationer

Indikationer är följande:

- Alla abdominella canceroperationer.
- Alla robotassisterade- och laparoskopiska canceroperationer där vagina öppnas.
- Alla benigna hysterektomier: Abdominal – laparoskopisk - robotassisterad - och vaginal hysterektomi.
- Följande urogynekologiska operationer: Större prolapsoperationer med fixation, TVT och Kolpokleisis.
- Vulvektomi, med eller utan körtlar.

Det saknas evidens för antibiotikaprofylax vid laparoskopiska operationer där man inte öppnar in i vagina, så som hysteroskopier, exeres och koniseringar. Därför ordineras som regel ej antibiotikaprofylax vid dessa operationer.

B. Reoperation abdominellt

Vid reoperation abdominellt ges antibiotikaprofylax enligt följande:

- Vid stor cancer bukkirurgi med förväntad lång operationstid som ovarialcancerkirurgi, corpuscancer med peritoneal carcinos samt excenterationskirurgi:

Preparat:

Injektion Zinacef 1,5 g 3 gånger per dygn under operationsdygnet samt injektion Flagyl 1,5 g som engångsdos.

Observera att på operatörordination kan detta ändras till Injektion Zinacef 1,5 g 3 gånger per dygn i 3 dygn samt injektion Metronidasol 1500 mg på dag 1 och 1000 mg på dag 2 och 3.

Vid allergi mot något av dessa preparat, så som urtikaria, anafylax eller Quinckeödem ges: Infusion Dalacin® (klindamycin) 600 mg tillsammans med injektion Azactam® (Aztreonam) 1 g.

- Alla hysterektomier, urogynekologiska operationer samt vulvaoperationer ges antibiotikaprofylax enligt följande:

Preparat:

Tablett Sulfa/trimethoprim 800mg/160mg, 1 tablett samt 3 tabletter Metronidazol 500 mg, alternativt 3 tabletter Flagyl 400 mg.

Alternativt Infusion Sulfa/trimethoprim 10 ml intravenöst samt Infusion Metronidazol 1500 mg intravenöst.

Vid allergi mot något av dessa preparat, så som urtikaria, anafylaxi eller Quinckeödem ges: Infusion Dalacin® (Klindamycin) 600 mg tillsammans med Injektion Azactam® (Aztreonam) 1 g.

Läkemedelsmallar med antibiotikaprofylax enligt ovan finns i Cosmic. Sök i läkemedelsmodulen under Paket och skriv sökord "gyn".

C. Indikation

Injektion Zinacef 1,5 g intravenöst samt Injektion Metronidasol 1500 mg intravenöst.

Vid allergi mot något av dessa preparat, så som urtikaria, anafylax eller Quinckeödem ges infusion Dalacin® (klindamycin) 600 mg tillsammans med injektion Azactam® (Aztreonam) 1 g.

D. Övrigt

I övrigt övervägs antibiotikaprofylax även vid mindre bukingrepp om patienten är kraftigt överviktig, har diabetes, är immunsupprimerad eller svårt allmänsjuk.

Om kirurgi sker i infekterat område, till exempel tubo–ovarialabcess, infekterade hemtaom etcetera ska behandling med antibiotika ges och odling tas först. Detta gäller även mindre ingrepp, såsom abrasio vid pyometra etcetera.

Antibiotika vilka används vid behandling av infektioner, så som till exempel Tazocin, ska **ej** användas som profylax.

Vid oklarhet kontakta infektionskliniken konsult.

Verifierad bakteriell vaginos på odling inför operation ska alltid behandlas.

Vid penicillin- eller Trimetoprim/ Sulfa – allergi, så som urtikaria, anafylax eller Quinckeödem) ges:

Infusion Dalacin® (Klindamycin) 600 mg tillsammans med Injektion Azactam (Aztreonam) 1 g.

Hantering

Dalacin 600 mg späds i minst 100 ml koksalt och infunderas på minst 20 minuter.
Azactam löses i 6–10 ml vatten för injektionsvätskor.

Dokumenthistorik

Författare:

Johannes Gudmundsson, Ann-Marie Lejon.

Granskare:

Björg Jonsdottir, Heidrun P Maak.

Datum:

2020-03-13:

2022-09-09: Reviderat i sin helhet.

2025-03-01 Max Andersson Grettve, Uppdaterat format.

2025-04-07: Aktualitetsgranskat, utan ändringar.